

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Trenčana a členov senátu Mgr. Viliama Pohančenika a JUDr. Vlastimila Pavlikovského, v právnej veci žalobcu: **Aliancia Fair-play, občianske združenie**, IČO: 31 810 195, Smrečianska 21, Bratislava, **zastúpený**: Mgr. Vladimír Šárnik, advokát, [REDACTED], proti žalovanému: **Generálna prokuratúra Slovenskej republiky**, Štúrova 2, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia generálneho prokurátora SR č. Ei 141/13-6 zo dňa 11.09.2013, jednohlasne takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave napadnuté rozhodnutie generálneho prokurátora SR č. Ei 141/13-6 zo dňa 11.09.2013 a prvostupňové rozhodnutie žalovaného sp. zn. X/1 Spr 52/13-3 zo dňa 27.08.2013 **zrušuje** podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia advokátom v sume 501,70 € na účet právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 20.11.2013 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia generálneho prokurátora SR č. Ei 141/13-6 zo dňa 11.09.2013, ktorým bol zamietnutý rozklad žalobcu proti rozhodnutiu žalovaného sp. zn. X/1 Spr. 52/13-3 zo dňa 27.08.2013 o odmietnutí žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácie týkajúcej sa časti žiadosti – mená, priezviská a služobné zaradenie prokurátorov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorí nie sú vymenovaní do funkcie vedúceho prokurátora.

Žalobca v žalobe uviedol, že žiadosťou zo dňa 22.08.2013 požiadal podľa § 14 zák. č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov (ďalej len ZSI) o sprístupnenie:

a/ celkového počtu prokurátorov v Slovenskej republike

b/ mien a priezvisk všetkých prokurátorov (na všetkých stupňoch – generálna, krajská, okresná)

c / príslušnosti jednotlivých prokurátorov (podľa bodu b/) ku konkrétnemu stupňu a územnom obvode (t.j. na ktorom orgáne pôsobí – napr. Okresná prokuratúra v Trnave),

d/ príslušnosti jednotlivých prokurátorov podľa bodu b/ ku konkrétnemu odboru alebo inému typu organizačného členenia jednotlivých prokurátorov (t.j. na akom úseku pôsobí – napr. trestný/netrestný).

Listom zo dňa 27.08.2013 žalovaný sprístupnil žalobcovi informácie požadované pod bodom a/ žiadosti a vo vzťahu k vedúcim funkcionárom žalovaného informácie požadované pod bodmi b/ až d/ žiadosti. Informácie o radových prokurátoroch sprístupnené neboli a v časti týkajúcej sa informácií požadovaných pod bodmi b/ až d/ žiadosti vo vzťahu k prokurátorom nižších stupňov prokuratúry boli žiadosti postúpené na krajské a okresné prokuratúry.

K argumentácii žalovaného uvedenej v rozhodnutiach, ktorými bola zamietnutá žiadosť žalobcu v časti týkajúcej sa informácií vo vzťahu k radovým prokurátorom Generálnej prokuratúry SR, žalobca poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 44/00 zo dňa 15.01.2001, citoval závery Krajského súdu v Bratislave v rozsudku sp. zn. 2S 94/05 zo dňa 15.02.2006 a s poukazom na § 9 ods. 1, 2 ZSI a § 3 zák. č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov (ďalej len zákon č. 428/2002 Z.z.) tvrdil, že meno a priezvisko prokurátora a údaje o organizačnej zložke prokuratúry, na ktorej pôsobí, nie sú takými trvalými identifikátormi, ktoré by túto fyzickú osobu nezameniteľne identifikovali spomedzi množstva iných fyzických osôb. Indikátor v rozsahu meno, priezvisko, pracovisko teda podľa žalobcu neurčuje fyzickú osobu takým spôsobom, aby údaje zahrnuté alebo priradené k tomuto identifikátoru mali povahu osobných údajov. Žalobca uviedol, že spomenuté údaje nespĺňajú ani definíčné kritérium osobných údajov podľa § 3 zák. č. 428/2002 Z.z., nakoľko nejde o informácie týkajúce sa fyzickej osoby, ale ide o informácie týkajúce sa výkonu verejnej moci. Identifikátor v rozsahu meno, priezvisko, pracovisko nie je podľa žalobcu ani charakteristikou tvoriacou fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúru alebo sociálnu identitu fyzickej osoby, ako to predpokladá § 3 zák. č. 428/2002 Z.z..

Vo vzťahu k § 25 ods. 3 zák. č. 154/2001 Z.z. o prokurátoroch a právnych čakatel'och prokuratúry v znení nesk. predp. (ďalej len zákon č. 154/2001 Z.z.), na ktorý sa žalovaný taktiež odvolával, žalobca uviedol, že účelom tohto ustanovenia je chrániť súkromie prokurátorov a to predovšetkým v záujme ochrany ich bezpečnosti. Taký výklad, podľa ktorého je chráneným údajom aj údaj o tom, že aj prokurátor je prokurátorom, je podľa žalobcu úplne absurdným a zjavne nezmyselným. Neoddeliteľnou súčasťou práce prokurátora je vydávanie rozhodnutí a zasielanie upovedomení o vybavení podnetov, s čím je spojené oznamovanie mena a priezviska prokurátora spolu s údajom o prokuratúre, na ktorej pôsobí, širokému okruhu osôb, ktoré prichádzajú do kontaktu s trestným stíhaním.

Podľa názoru žalobcu musia byť obmedzenia sprístupňovania informácií vykladané spôsobom, ktorý je zlučiteľný s ústavnou úpravou práva na informácie v zmysle čl. 26 ods. 4 Ústavy SR. Poukázal na nález Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 236/06 zo dňa 28.06.2007, v ktorom ústavný súd uviedol, že právu na informáciu prislúcha tzv. status

pozitívus, teda povinnosť orgánov verejnej moci aktívnym konaním zabezpečiť prístup k informáciám a že táto povinnosť sprístupňovať informáciu môže byť obmedzená len v súlade s čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a teda ak povinná osoba informáciu odmietne sprístupniť, musí ísť o opatrenie, ktoré je v demokratickej spoločnosti nevyhnutné. Na posúdenie toho, čo možno považovať za nevyhnutné v demokratickej spoločnosti, slúži podľa žalobcu test proporcionality, prostredníctvom ktorého možno v prípade konfliktu ústavného práva na informácie a ústavného práva na ochranu súkromia (ochranu osobných údajov) určiť, ktoré z týchto ústavných práv má v konkrétnom prípade prednosť. Až aplikáciou testu proporcionality a vzájomným zvážením kolidujúcich základných práv je stanovený definitívny rozsah základného práva. Žalobca poukázal na to, že žalovaný v správnom konaní test proporcionality nevykonával, iba ho predstieral uvedením množstva fráz o potrebe chrániť bezpečnosť prokurátorov a formálne skonštatoval, že žalobcom požadované informácie spadajú pod obmedzenia v zmysle § 9 ZSI a § 25 ods. 3 zák. č. 154/2001 Z.z. Podľa názoru žalobcu v danom prípade právo verejnosti na informácie prevažuje nad právom na súkromie (ochranu osobných údajov) dotknutých osôb. Základné právo na informácie a jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov verejnej moci je podľa žalobcu kľúčovým prvkom vzťahu medzi štátom a jednotlivcom. Jej zmyslom je participácia občianskej spoločnosti na veciach verejných, to znamená, že informovanie verejnosti sa týka fungovania verejnej moci ako takej a pomocou týchto informácií ju môže verejnosť kontrolovať. Uviedol, že prokurátori majú samozrejme právo na ochranu svojho súkromia, táto je však limitovaná povahou ich funkcie a ich dobrovoľným rozhodnutím podieľať sa na výkone verejnej moci. Funkcia prokurátora so sebou prináša určité obmedzenia, medzi ktoré patrí aj povinnosť strpieť primeranú mieru verejnej kontroly. V tejto súvislosti žalobca poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 15.11.2010 sp. zn. I. ÚS 517/10, v ktorej český ústavný súd konštatoval, že obmedzenie sprístupňovania informácií má ústavnoprávny presah aj do základnej slobody myslenia.

V súvislosti s obmedzením sprístupnenia informácií, ktoré sa týkajú osobnosti a súkromnej fyzickej osoby podľa § 9 ods. 1 ZSI, poukázal žalobca na potrebu ústavne súladného výkladu zákona a uviedol, že Ústavný súd SR vo svojej rozhodovacej činnosti v minulosti riešil prípady, ktoré sa týkali interpretácie pojmov „súkromie“ a „záznamy týkajúce sa prejavov osobnej povahy“, ktoré sa nachádzajú aj v ZSI, pričom konštatoval, že u osôb verejného záujmu dochádza k zúženiu priestoru ich súkromnej sféry, v dôsledku čoho sa primerane znižuje aj úroveň ochrany ich osobnostných práv (sp. zn. II. ÚS 44/00 zo dňa 05.01.2001). Táto argumentácia podľa žalobcu platí rovnako aj pre obmedzenie sprístupňovania informácií z dôvodu ochrany osobných údajov podľa § 9 ods. 2 ZSI, nakoľko ochrana osobných údajov je špecifická forma ochrany súkromia, resp. je jedným z aspektov súkromia fyzickej osoby. Pojem osobný údaj uvedený v § 9 ods. 2 ZSI je podľa názoru žalobcu potrebné vykladať tak, že nezahŕňa informácie, ktoré sa týkajú verejne činných osôb a na ktorých sprístupnení majú jednotlivci a verejnosť legitímny záujem. V súvislosti s nevyhnutnosťou prístupu k informáciám o osobách, ktoré vykonávajú verejnú moc, žalobca citoval z nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 1/09 zo dňa 19.01.2011, že „... základné právo na informácie slúži vo svojej podstate aj ako prekážka pre zneužívanie moci zo strany osôb podieľajúcich sa na jej výkone. Účinná kontrola verejnej moci tak nie je skutočná (efektívna) bez možnosti prijímať informácie vzťahujúce sa na jednotlivé osoby, ktoré túto moc vykonávajú... Z hľadiska rozhodovania ústavného súdu bol ďalej významný už zmienený záver, že osoby podieľajúce sa na výkone verejnej moci musia počítať s vyššou mierou obmedzenia ich základného práva na súkromie“.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že Generálna prokuratúra SR nie je v konaní pasívne legitimovaná, pretože vo veci v poslednom stupni nekonala a nerozhodovala (§ 250 ods. 4 O.s.p.). Nakoľko žaloba trpí podľa žalovaného neodstrániteľnou vadou konania, navrhol ju v celom rozsahu zamietnuť.

Záverom uviedol, že podaná žaloba je takmer identická s obsahom podaného rozkladu, preto sa po vecnej stránke v plnom rozsahu odvolal na obsah odôvodnenia napadnutého rozhodnutia generálneho prokurátora SR.

Krajský súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 246 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 O.s.p.), ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že žalovaný posúdil vec po právnej stránke nesprávne.

Z pripojených administratívnych spisov žalovaného súd zistil, že listom zo dňa 22.08.2013 žalobca požiadal žalovaného o sprístupnenie vyššie označených informácií. Osobný úrad žalovaného rozhodnutím sp.zn. X/1 Spr. 52/13-3 zo dňa 27.08.2013 nevyhovel žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácie týkajúcej sa časti žiadosti – mená, priezviská a služobné zaradenie prokurátorov Generálnej prokuratúry SR, ktorí nie sú vymenovaní do funkcie vedúceho prokurátora s tým, že o časti žiadosti týkajúcej sa prokurátorov krajských prokuratúr a prokurátorov okresných prokuratúr bude rozhodnuté osobitne. Listom osobného úradu žalovaného zo dňa 27.08.2013 bola žalobcovi sprístupnená informácia o celkovom počte prokurátorov v Slovenskej republike a tiež mená a priezviská vedúcich prokurátorov Generálnej prokuratúry SR vrátane uvedenia organizačnej zložky, a to v stave ku dňu 27.08.2013. Žalobcovi bolo zároveň oznámené, že z dôvodu príslušnosti bola jeho žiadosť postúpená na vybavenie krajským prokuratúram v časti týkajúcej sa prokurátorov krajských prokuratúr a prokurátorov okresných prokuratúr v obvode pôsobnosti.

Proti uvedenému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca rozklad, ktorý generálny prokurátor SR rozhodnutím sp. zn. Ei 141/13-6 zo dňa 11.09.2013 zamietol a rozhodnutie osobného úradu žalovaného zo dňa 27.08.2013 potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe súboru údajov o fyzickej osobe v rozsahu: meno, priezvisko, označenie funkcie, ktorú v rezorte prokuratúry zastáva – pracovné zaradenie, miesto výkonu funkcie, platové pomery priznané za výkon funkcie, možno konkrétnu fyzickú osobu určiť, a preto takýto súbor údajov treba považovať za osobné údaje dotknutej osoby podľa zákona č. 428/2002 Z.z. Tieto údaje boli do informačného systému prevádzkovateľa – povinnej osoby zhromaždené na účely uplatňovania zákonom ustanovených práv a povinností vyplývajúcich pre žalovaného a generálneho prokurátora SR z existujúceho alebo ukončeného služobného pomeru prokurátora, prípadne štátneho zamestnanca a tieto možno spracovať (teda aj sprístupňovať) v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Pri sprístupňovaní informácií, ktoré sú spracované v informačnom systéme za podmienok stanovených zákonom č. 428/2002 Z.z. je prevádzkovateľ povinný rešpektovať § 9 ods. 2 ZSI, podľa ktorého osobné údaje dotknutej osoby možno sprístupniť len vtedy, ak tak ustanovuje osobitný zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. V danom prípade podľa žalovaného nemožno aplikovať ani § 9 ods. 3 ZSI, ktorý sa vzťahuje len na taxatívne vymedzený okruh dotknutých osôb a kedy vzhľadom na prevažujúci verejný záujem je potrebné sprístupniť aj informácie, ktoré sú inak chránené.

Žalovaný poukázal na to, že bez súhlasu prokurátora nie je možné zverejňovať jeho tvár a bydlisko; to sa vzťahuje na blízke osoby prokurátora, ak je to potrebné na účinnú ochranu prokurátora a jemu blízkych osôb a blízke osoby s tým súhlasia. Podľa § 25 ods. 3 druhá veta zákona č. 154/2001 Z.z. má prokurátor právo aj na primerané utajenie údajov o svojej osobe a jemu blízkych osobách.

Prístup k požadovaným informáciám podľa žalovaného je v zmysle § 6 ods. 6 a § 9 ods. 2 ZSI obmedzený, nakoľko by sprístupnením mohli byť ohrozené práva a právom chránené záujmy dotknutých osôb, resp. vylúčený z dôvodu rozporu so zákonom č. 428/2002 Z.z. a zákonom č. 154/2001 Z.z. Podľa žalovaného tieto informácie presahujú zákonný rámec stanovený v § 9 ods. 3 ZSI a § 12 ods. 3 zákona č. 428/2002 Z.z.

Pokiaľ ide o postúpenie žiadosti žalobcu jednotlivým krajským prokuratúram na vybavenie v časti týkajúcej sa prokurátorov krajských a okresných prokuratúr v obvode pôsobnosti, túto skutočnosť odôvodnil žalovaný tým, že jednotlivé krajské prokuratúry sú služobnými úradmi dotknutých osôb, so zákonom ustanovenou povinnosťou viesť písomnosti týkajúce sa služobného pomeru prokurátorov v ich osobných spisoch a zabezpečovať ochranu ich osobných údajov.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom SR, t.j. najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. V intenciách § 244 ods. 1 OSP súd preskúma aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

Podľa článku 26 ods. 1 Ústavy SR sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené. Podľa čl. 26 ods. 5 Ústavy SR orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonávania ustanoví zákon.

Rozsah a podmienky prístupu k informáciám zaručené Ústavou SR upravuje ZSI, podľa ktorého má každý právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii, pričom informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje. Osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie sú štátne orgány, obce ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti. Všetky zákonom ustanovené obmedzenia práva na informácie vykonáva povinná osoba tak, že sprístupní požadované informácie vrátane sprievodných informácií po vylúčení tých informácií, pri ktorých to ustanovuje zákon. Oprávnenie odmietnuť sprístupnenie informácie trvá iba dovtedy, kým trvá dôvod nesprístupnenia (§ 12 ZSI).

Podľa § 9 ods. 1 ZSI informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon, alebo s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka

Žalovaný v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že Generálna prokuratúra SR nie je v konaní pasívne legitimovaná, pretože vo veci v poslednom stupni nekonala a nerozhodovala (§ 250 ods. 4 O.s.p.). Nakoľko žaloba trpí podľa žalovaného neodstrániteľnou vadou konania, navrhol ju v celom rozsahu zamietnuť.

Záverom uviedol, že podaná žaloba je takmer identická s obsahom podaného rozkladu, preto sa po vecnej stránke v plnom rozsahu odvolal na obsah odôvodnenia napadnutého rozhodnutia generálneho prokurátora SR.

Krajský súd v Bratislave ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci (§ 246 ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe (§ 249 ods. 2 O.s.p.), ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že žalovaný posúdil vec po právnej stránke nesprávne.

Z pripojených administratívnych spisov žalovaného súd zistil, že listom zo dňa 22.08.2013 žalobca požiadal žalovaného o sprístupnenie vyššie označených informácií. Osobný úrad žalovaného rozhodnutím sp.zn. X/1 Spr. 52/13-3 zo dňa 27.08.2013 nevyhovel žiadosti žalobcu o sprístupnenie informácie týkajúcej sa časti žiadosti – mená, priezviská a služobné zaradenie prokurátorov Generálnej prokuratúry SR, ktorí nie sú vymenovaní do funkcie vedúceho prokurátora s tým, že o časti žiadosti týkajúcej sa prokurátorov krajských prokuratúr a prokurátorov okresných prokuratúr bude rozhodnuté osobitne. Listom osobného úradu žalovaného zo dňa 27.08.2013 bola žalobcovi sprístupnená informácia o celkovom počte prokurátorov v Slovenskej republike a tiež mená a priezviská vedúcich prokurátorov Generálnej prokuratúry SR vrátane uvedenia organizačnej zložky, a to v stave ku dňu 27.08.2013. Žalobcovi bolo zároveň oznámené, že z dôvodu príslušnosti bola jeho žiadosť postúpená na vybavenie krajským prokuratúram v časti týkajúcej sa prokurátorov krajských prokuratúr a prokurátorov okresných prokuratúr v obvode pôsobnosti.

Proti uvedenému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca rozklad, ktorý generálny prokurátor SR rozhodnutím sp. zn. Ei 141/13-6 zo dňa 11.09.2013 zamietol a rozhodnutie osobného úradu žalovaného zo dňa 27.08.2013 potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe súboru údajov o fyzickej osobe v rozsahu: meno, priezvisko, označenie funkcie, ktorú v rezorte prokuratúry zastáva – pracovné zaradenie, miesto výkonu funkcie, platové pomery priznané za výkon funkcie, možno konkrétnu fyzickú osobu určiť, a preto takýto súbor údajov treba považovať za osobné údaje dotknutej osoby podľa zákona č. 428/2002 Z.z. Tieto údaje boli do informačného systému prevádzkovateľa – povinnej osoby zhromaždené na účely uplatňovania zákonom ustanovených práv a povinností vyplývajúcich pre žalovaného a generálneho prokurátora SR z existujúceho alebo ukončeného služobného pomeru prokurátora, prípadne štátneho zamestnanca a tieto možno spracovať (teda aj sprístupňovať) v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Pri sprístupňovaní informácií, ktoré sú spracované v informačnom systéme za podmienok stanovených zákonom č. 428/2002 Z.z. je prevádzkovateľ povinný rešpektovať § 9 ods. 2 ZSI, podľa ktorého osobné údaje dotknutej osoby možno sprístupniť len vtedy, ak tak ustanovuje osobitný zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby. V danom prípade podľa žalovaného nemožno aplikovať ani § 9 ods. 3 ZSI, ktorý sa vzťahuje len na taxatívne vymedzený okruh dotknutých osôb a kedy vzhľadom na prevažujúci verejný záujem je potrebné sprístupniť aj informácie, ktoré sú inak chránené.

Žalovaný poukázal na to, že bez súhlasu prokurátora nie je možné zverejňovať jeho tvár a bydlisko; to sa vzťahuje na blízke osoby prokurátora, ak je to potrebné na účinnú ochranu prokurátora a jemu blízkych osôb a blízke osoby s tým súhlasia. Podľa § 25 ods. 3 druhá veta zákona č. 154/2001 Z.z. má prokurátor právo aj na primerané utajenie údajov o svojej osobe a jemu blízkych osobách.

Prístup k požadovaným informáciám podľa žalovaného je v zmysle § 6 ods. 6 a § 9 ods. 2 ZSI obmedzený, nakoľko by sprístupnením mohli byť ohrozené práva a právom chránené záujmy dotknutých osôb, resp. vylúčený z dôvodu rozporu so zákonom č. 428/2002 Z.z. a zákonom č. 154/2001 Z.z. Podľa žalovaného tieto informácie presahujú zákonný rámec stanovený v § 9 ods. 3 ZSI a § 12 ods. 3 zákona č. 428/2002 Z.z.

Pokiaľ ide o postúpenie žiadosti žalobcu jednotlivým krajským prokuratúram na vybavenie v časti týkajúcej sa prokurátorov krajských a okresných prokuratúr v obvode pôsobnosti, túto skutočnosť odôvodnil žalovaný tým, že jednotlivé krajské prokuratúry sú služobnými úradmi dotknutých osôb, so zákonom ustanovenou povinnosťou viesť písomnosti týkajúce sa služobného pomeru prokurátorov v ich osobných spisoch a zabezpečovať ochranu ich osobných údajov.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov preskúmávajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia súd skúma, či žalobou napadnuté rozhodnutie je v súlade s právnym poriadkom SR, t.j. najmä s hmotnými a procesnými administratívnymi predpismi. V intenciách § 244 ods. 1 OSP súd preskúma aj zákonnosť postupu správneho orgánu, ktorým sa vo všeobecnosti rozumie aktívna činnosť správneho orgánu podľa procesných a hmotnoprávných noriem, ktorou realizuje právomoc stanovenú zákonmi.

Podľa článku 26 ods. 1 Ústavy SR sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené. Podľa čl. 26 ods. 5 Ústavy SR orgány verejnej moci majú povinnosť primeraným spôsobom poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonávania ustanoví zákon.

Rozsah a podmienky prístupu k informáciám zaručené Ústavou SR upravuje ZSI, podľa ktorého má každý právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii, pričom informácie sa sprístupňujú bez preukázania právneho alebo iného dôvodu alebo záujmu, pre ktorý sa informácia požaduje. Osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie sú štátne orgány, obce ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti. Všetky zákonom ustanovené obmedzenia práva na informácie vykonáva povinná osoba tak, že sprístupní požadované informácie vrátane sprievodných informácií po vylúčení tých informácií, pri ktorých to ustanovuje zákon. Oprávnenie odmietnuť sprístupnenie informácie trvá iba dovtedy, kým trvá dôvod nespriístupnenia (§ 12 ZSI).

Podľa § 9 ods. 1 ZSI informácie, ktoré sa dotýkajú osobnosti a súkromia fyzickej osoby, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje osobitný zákon, alebo s predchádzajúcim písomným súhlasom dotknutej osoby. Ak dotknutá osoba nežije, taký súhlas môže poskytnúť jej blízka

osoba. Ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté. Podľa ods. 2 veta prvá informácie o osobných údajoch fyzickej osoby, ktoré sú spracúvané v informačnom systéme za podmienok ustanovených osobitným zákonom, povinná osoba sprístupní len vtedy, ak to ustanovuje zákon, alebo na základe predchádzajúceho písomného súhlasu dotknutej osoby.

Podľa § 3 zákona č. 428/2002 Z.z. osobnými údajmi sú údaje týkajúce sa určenej alebo určiteľnej fyzickej osoby, pričom takou osobou je osoba, ktorú možno určiť priamo alebo nepriamo, najmä na základe všeobecne použiteľného identifikátora alebo na základe jednej či viacerých charakteristík alebo znakov, ktoré tvoria jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu.

Podľa § 25 ods. 2 zákona č. 154/2001 Z.z. prokurátor má v odôvodnených prípadoch právo na zabezpečenie ochrany svojej osoby, ochrany jemu blízkych osôb a ochrany svojho obdobia, ak o to požiada generálneho prokurátora; takisto má právo na bezplatné poskytnutie primeraných prostriedkov na zabezpečenie ochrany alebo náhrady nákladov takej ochrany. Podľa ods. 3 bez súhlasu prokurátora nemožno zverejňovať jeho tvár a bydlisko; to sa vzťahuje aj na blízke osoby prokurátora, ak je to potrebné na účinnú ochranu prokurátora a jemu blízkych osôb a blízke osoby s tým súhlasia. Prokurátor má právo aj na primerané utajenie údajov o svojej osobe a jemu blízkych osobách.

Základom právnej úpravy sprístupňovania informácií je zásada, že sprístupnené musia byť všetky požadované informácie okrem tých, ktoré ZSI alebo osobitný zákon zo sprístupnenia vylučujú. Všetky výnimky je potrebné vykladať reštriktívne a prihliadať na princíp prevažujúceho verejného záujmu, ktoré vyplýva z čl. 26 ods. 4 Ústavy SR, v zmysle ktorého možno právo na informácie obmedziť iba vtedy, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

S ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov pripadlo krajskému súdu posúdiť, či napadnuté rozhodnutie žalovaného o odmietnutí sprístupnenia informácie o menách, priezviskách a služobnom zaradení tzv. radových prokurátorov Generálnej prokuratúry SR bolo v súlade s ústavnými a zákonnými pravidlami pre uplatňovanie obmedzení prístupu k informáciám, ktoré má povinná osoba k dispozícii. Krajský súd sa nevenoval zákonnosti rozhodnutia žalovaného o postúpení žiadosti žalobcu v časti týkajúcej sa prokurátorov krajských a okresných prokuratúr, nakoľko žalobca v žalobe nežiadal preskúmať tento postup a správny súd je zásadne oprávnený preskúmať napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy len z tých hľadísk, ktoré žalobca vymedzil v žalobe („v medziach žaloby“ - § 250j ods. 1 O.s.p.).

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný nesprístupnil požadované informácie týkajúce sa prokurátorov Generálnej prokuratúry SR z dôvodu, že sa dotýkajú súkromia prokurátorov (§ 9 ods. 1 ZSI), pričom osobitne poukázal na právo prokurátora na nezverejňovanie jeho tváre a bydliska a na primerané utajenie údajov o svojej osobe a jemu blízkych osobách (§ 25 ods. 3 zákona č. 154/2001 Z.z.). Zároveň zaujal názor, že informácia o mene, priezvisku a pracovnom zaradení prokurátora Generálnej prokuratúry SR je osobným údajom danej fyzickej osoby, ktorý žalovaný spracúva v informačnom systéme za podmienok stanovených zákonom č. 428/2002 Z.z., pričom tento zákon sprístupnenie predmetnej informácie žalovanému neukladá a dotknuté fyzické osoby neudelili žalovanému predchádzajúci písomný súhlas s ich sprístupnením.

Pokiaľ ide o pojem „osobný údaj“, možno konštatovať, že v zmysle zákona č. 428/2002 Z.z. sa zaň považuje všeobecne použiteľný identifikátor fyzickej osoby (rodné číslo) alebo súbor údajov tvoriacich jej fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu, prostredníctvom ktorých je fyzická osoba určená alebo určiteľná, teda nezameniteľne identifikovaná alebo identifikovateľná. Fyzická osoba sa považuje za určenú, keď na základe dostupných údajov je jednoznačne identifikovaná a odlišená od všetkých ostatných osôb v danom informačnom systéme. Určiteľnosť fyzickej osoby závisí od množstva a kvality jej charakteristických znakov (identifikátorov), ako aj od celkového počtu osôb, ktorých údaje sa v danom informačnom systéme spracúvajú, či od veľkosti komunity, v ktorej konkrétna fyzická osoba pôsobí. To znamená, že v určitej konkrétnej situácii možno dostupný súbor informácií a znakov o fyzickej osobe považovať za osobné údaje tejto osoby, zatiaľ čo v inej situácii ten istý súbor charakteristík nemusí mať povahu osobných údajov fyzickej osoby. Za osobné údaje fyzickej osoby sa nepovažujú také informácie, ku ktorým je nevyhnutné získať ďalšie údaje s vynaložením neúmerne vysokého úsilia, pričom neúmerne vysokým úsilím sa rozumie získavanie údajov z ťažko dostupného zdroja, získavanie údajov dlhodobým vyhľadávaním, viacnásobným overovaním, porovnávaním a triedením, alebo získavaním údajov prieskumom, ktorého výsledky možno priradiť viacerým fyzickým osobám, ktoré treba ďalej analyzovať, upresňovať a selektovať (viď rozsudok NS SR vo veci sp.zn. 6Sžo/250/2008).

Vychádzajúc z uvedených úvah zaujal krajský súd názor, že údaj o mene a priezvisku prokurátora spolu s údajom o jeho pracovnom zaradení ku konkrétnemu odboru Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sídliacej v hlavnom meste SR Bratislava nie sú osobnými údajmi konkrétnej fyzickej osoby, pretože tieto údaje bez ďalšieho nepostačujú na nezameniteľnú identifikáciu danej fyzickej osoby. Žalobcom požadované údaje nepredstavujú taký súbor charakteristík alebo znakov, ktoré by rozkrývali fyzickú, fyziologickú, psychickú, mentálnu, ekonomickú, kultúrnu alebo sociálnu identitu fyzickej osoby, ktorá ku dňu podania žiadosti pôsobí v pozícii prokurátora Generálnej prokuratúry SR. Podľa názoru súdu preto nie je možné aplikovať právny režim ochrany osobných údajov vyplývajúci zo zákona č. 428/2002 Z.z. na informácie, ktoré požadoval žalobca vo svojej žiadosti vo vzťahu k tzv. radovým prokurátorom Generálnej prokuratúry SR.

Prokurátor Generálnej prokuratúry SR má nepochybne právo na ochranu svojho súkromia a svojej bezpečnosti, má tiež právo na primerané utajenie údajov o svojej osobe a jemu blízkych osobách, ak je to potrebné na účinnú ochranu prokurátora. Taktiež nie je možné bez súhlasu prokurátora zverejňovať jeho tvár a bydlisko (§ 25 ods. 3 zákona č. 154/2001 Z.z.). Zároveň však platí, že prokuratúra patrí do systému mocenských orgánov štátu presadzujúcich právo a každý prokurátor, ktorý sa podieľa na výkone tejto verejnej moci, musí počítat' s vyššou mierou obmedzenia svojho súkromia, a to v záujme umožnenia účinnej kontroly verejnosti nad výkonom verejnej moci. Keďže bez poznania faktov týkajúcich sa výkonu štátnej moci nie je možná jej efektívna verejná kontrola, možno považovať ústavné právo verejnosti na informácie za nástroj ochrany demokratickej spoločnosti pred zneužívaním moci a uplatňovania princípov vlády práva.

Právo na informácie možno obmedziť len zákonom a za splnenia dvoch podmienok; po prvé, že sa tak urobí z dôvodu opatrení v demokratickej spoločnosti nevyhnutých pre ochranu práv a slobôd druhých, bezpečnosť štátu, verejnú bezpečnosť, ochranu verejného zdravia alebo mravnosti a po druhé, že takéto obmedzenie je nevyhnutné, teda že cieľ obmedzenia nemožno dosiahnuť inak.

Z obsahu žiadosti žalobcu vyplýva, že jej cieľom je sprístupnenie informácií o tom, prostredníctvom ktorých osôb vykonáva žalovaný svoje kompetencie, ktoré mu vyplývajú z právneho poriadku Slovenskej republiky. S tým spojené zverejnenie mien a priezvisk prokurátorov Generálnej prokuratúry SR a ich príslušnosti k organizačnému útvaru žalovaného nepredstavuje podľa názoru krajského súdu žiaden zásadný zásah do práv prokurátorov Generálnej prokuratúry SR na ochranu ich súkromia a neohrozuje ich bezpečnosť, ani bezpečnosť štátu. Žiaden z požadovaných údajov neumožňuje komukoľvek kontaktovať konkrétneho prokurátora a neodstraňuje prekážky, ktoré chránia bezpečie prokurátora a ochranu jeho súkromnej sféry. V tejto súvislosti nie je krajskému súdu jasné, ako sa zmenila kvalita práv na ochranu súkromia u tzv. vedúcich prokurátorov, ktorých mená, priezviská a pracovné zaradenie žalovaný sprístupnil, v porovnaní s tzv. radovými prokurátormi Generálnej prokuratúry SR.

Krajský súd považuje za potrebné upozorniť na to, prokuratúra patrí v ústavnom systéme Slovenskej republiky k orgánom presadzujúcim právo podobne ako súdy. Informácie o menách, priezviskách a pracovnom zaradení sudcov sú pritom zverejnené na oficiálnych stránkach Ministerstva spravodlivosti SR, verejne dostupné sú aj rozvrhy práce na jednotlivých súdoch, ktoré upravujú ďalšie údaje o práci sudcov. Podľa názoru súdu neexistuje legitímny dôvod, pre ktorý by nemali byť v podobnom rozsahu zverejnené informácie o prokurátoroch, ktorí realizujú zákonné kompetencie orgánov prokuratúry.

Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd po preskúmaní veci k záveru, že právny poriadok Slovenskej republiky nebráni sprístupneniu žalobcom požadovaných informácií v preskúmanom rozsahu, nakoľko zamedzenie prístupu k týmto informáciám nie je v demokratickej spoločnosti opatrením nevyhnutným na ochranu práv osôb podieľajúcich sa na výkone verejnej moci, ktorých sa požadované informácie týkajú. Z tohto hľadiska vychádzal žalovaný podľa názoru súdu z nesprávneho právneho posúdenia veci. Preto krajský súd postupoval podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. a napadnuté rozhodnutie generálneho prokurátora SR i žalovaného zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ O.s.p. a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude právnym názorom súdu viazaný.

Na záver súd poznamenáva, že v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy určuje žalovaného, proti ktorému má žaloba smerovať, zákon (§ 250 ods. 4 O.s.p.) tak, že je ním orgán, ktorý rozhodoval vo veci v poslednom stupni. To platí bez zreteľa na skutočnosť, že z hľadiska funkčnej príslušnosti v zákonom stanovených prípadoch vydáva rozhodnutie vedúci správneho orgánu. Pre potreby súdneho prieskumu postačuje, aby zo žaloby jednoznačne vyplývalo, aký orgán rozhodnutie vydal a zároveň aby bolo napadnuté rozhodnutie presne označené.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. a vzhľadom na plný úspech v konaní priznal žalobcovi právo na náhradu trov, ktoré vynaložil na nákladoch právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (§ 11 ods. 4, § 14 ods. 1 písm. a/, b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), z toho dva v roku 2013 po 130,17 € – príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie žaloby na súd, 2x 7,81 € paušálna náhrada a za jeden úkon v roku 2014 - písomné podanie vo veci zo dňa 06.10.2014 v sume 134 €, 8,04 € paušálna náhrada, k tomu 20% DPH 83,66 €. Celková náhrada trov konania žalobcu predstavuje sumu 501,70 €. Uvedenú sumu je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu podľa § 149 ods. 1 O.s.p.

Toto rozhodnutie senát Krajského súdu v Bratislave prijal pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. v znení zákona č. 33/2011 Z.z.).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, dvojmo na Krajský súd v Bratislave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.

V Bratislave, dňa 08.10.2014

JUDr. Marián Trenčan
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ladislava Drahovská